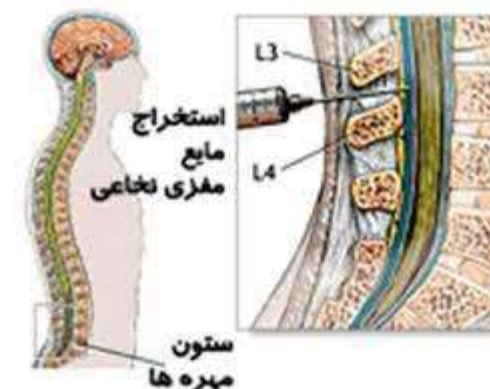

مرکز آموزشی، تحقیقاتی و درمانی خاتم
الانبیاء (ص) زاهدان

موضوع

گرفتن مایع مغزی نخاعی

بخش داخلی اعصاب
ناظر علمی: دکتر هاشمزی
واحد آموزش سلامت

کد سند: KH-Edu-pm-22

تاریخ تدوین: ۱۴۰۲/۳/۱

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۳/۱

مایع مغزی نخاعی چیست؟

در داخل فضاهاى مغزى و ما بین فضاهاى پرده هاى مغز، مایعى قرار دارد که مایع مغزى نخاعى نام دارد.

این مایع شباهت زیادى به آب دارد، اما محتوى مقادیرى پروتئین، قند و برخى ترکیبات دیگر است. مهمترین وظیفه این مایع، حفاظت از مغز و نخاع در مقابل ضربه است.

در حقیقت این مایع با شناور کردن مغز و نخاع در خود، سلامت این ارگانهاى حیاتی را تضمین میکند.

در مواردی که پزشک مشکوک به عفونت پرده هاى مغز (مننژیت) یا التهاب مغز مى شود و در برخى بیماریهاى التهابی، به گرفتن مایع مغزى نخاعى نیاز است.

گرفتن مایع مغزی نخاعی LP چگونه

انجام میشود:

اگر شما دارویی مانند آسپیرین، رقیق کننده خون یا ضد لخته شدن خون مصرف می کند به پزشک اطلاع دهید.

این داروها خطر خونریزی را زیاد می کنند. شما در وضعیت خوابیده به پهلو یا نشسته قرار میگیرید، گردن خم شده و پاها در شکم جمع می شوند. در نتیجه، پشت قوسی شبیه C پیدا می کند. در این روش باید تا حد امکان آرام و بی حرکت باشید.

در این وضعیت، پزشک ناحیه تحتانی پشت را تمیز می کند. سپس سوزنی را بین مهره ها در قسمت پایین پشت، زیر جایی که نخاع تمام می شود، وارد می کند.

سوزن از پوست و بافت های اطراف نخاع گذشته و به فضایی که با مایع نخاع پر شده است می رسد.

بعد از گرفتن چند قطره از این مایع، سوزن خارج و محل پانسمان خواهد شد.

عوارض گرفتن مایع مغزی نخاعی چیست؟

ممکن است پس از گرفتن مایع نخاع سردرد ایجاد شود.

دلیل این عارضه بازماندن محل ورود سوزن است که می تواند سبب نشت مایع و سردرد شود.

در اغلب موارد، این سوراخ خود به خود بسته شده و سر درد در طی ۲-۱ روز بهبود می یابد. برای تسکین درد استفاده از استامینوفن و دراز کشیدن مؤثر است

مشکلات نادر پس از گرفتن مایع و آب نخاع

عبارتند از:

⇐ عفونت

⇐ خونریزی

⇐ عارضه بسیار نادر فتق مغزی در بیمارانی که

مشکل مغزی دارند

⇐ درد یا بیحسی در پشت یا ساق پاها

آیا مایعی که گرفته می شود، قابل جبران است؟

بله، هر فرد طبیعی در هر ساعت ۲۰ میلی لیتر مایع مغزی نخاعی تولید می کند و اگر این روش با رعایت تمام اصول انجام شود، بی خطر است.

عارضه شایع آن در بزرگسالان سردرد است ولی در بچه ها کمتر این عارضه مشاهده می شود.

بعد از انجام ال پی:

ناراحتی و درد در محل تزریق

و احياناً سردرد، وجود خواهد داشت که با چند ساعت

استراحت برطرف میشود. پانسمان محل را هم

بعد از ۲۴ ساعت میتوان برداشت و اگر مشکلی

وجود نداشت، میتوان ۲-۱ روز بعد حمام کرد. در

صورت سردرد شدید، خونریزی و ترشح از محل

پانسمان، تب، اختلال هوشیاری، بی حسی

در پاها پزشک و پرستار خود را مطلع کنید.

چرا پزشکان اصرار دارند این روش

تشخیصی زودتر انجام شود؟

برای هر نوزاد، شیرخوار یا فرد مشکوک به مننژیت، انجام “ال پی” بسیار ضروری است و باید فوراً انجام شود تا در صورت تشخیص مننژیت، به سرعت درمان آغاز شود.

منبع: پرستاری داخلی جراحی- برونر و

سودارث ۲۰۲۲- مغز و اعصاب- جلد ۱-۵

انتشارات جامعه نگر

آدرس: خیابان جام جم. بیمارستان خاتم

الانیا (ص). ۰۵۴۳۳۲۲۰۵۰۱ ۵/۱ خلی ۴۶۳